

Iluarsiissutit

Siunnersuummut 29. Maj 2026-immersumut taarsiissut

Putsup gassiinut imermik saligutikumik umiarsuit Kalaallit Nunaata imartaani kuutsitsinissaanik inerteqquteqarnissaanik, Naalakkersuisut peqquneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit)

Akissuteqaat

(Avatangiisinut, Pinngortitamut, Nukissiuutinut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut sinnerlugit Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit, putsup gassiinut imermik saligutikumik umiarsuit Kalaallit Nunaata imartaani kuutsitsinissaanik inerteqquteqarnissaanik, Naalakkersuisut peqquneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuummik saqqummiussaqaarnerani qutsavigaara.

Siunnersuuteqartup Kalaallit Nunaanni immami avatangiisit sunnertiasut issittumilu pinngortitap ataqatigiinnerata mingutsitsinissamut illersorneqarnissaanik kissaateqarneranut Naalakkersuisuniit isumaqataavugut. Kalaallit Nunaanniit immami avatangiisit, aalisarnerup immamilu isumalluutit uumassusillit, kulturikkut, avatangiisitigut aningaasaqarnikkullu annertuumik isumallit mianerineqarnissaat immikkut soqutigisarineqarpoq.

International Maritime Organisation (IMO)-mi nunani tamalaani imaani avatangiisinut apeqqutit, ilanngullugit aniatitsinerit, sumiiffiit annikitsumik aniatitsiviusut aammalu issittumi imaani avatangiisinik allanngutsaaliuineq pillugit apeqqutit, Kalaallit Nunaata iliuuseqarluni suliarisareerpai. Ilaatigut OSPAR, tassaasoq Oslo-mi-Paris-imi nunani tamalaani isumaqatigiissut, Kalaallit Nunaata Kunneqarfik Danmarkimut ilaasutut ilaaffigilersimavaa. OSPAR nunanit 15-init, Atlantikup Avannaata kangiani imaani avatangiisinik aamma imaani uumassusillit assigiinngisitaarnerannik allanngutsaaliuineq pillugu suleqatigiittunit, atortussanngorlugu akuerineqarsimavoq.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut isumaqarput siunertaq siunnersuummut tunngavigineqartoq attuumassuteqartoq pingaaruteqartorlu. Taamaattumik aamma umiarsuit pujuannit imermik kuutsitsinissap inerteqqutigineqarnerata atuutsinneqalernissaanut OSPAR-imi nunani tamalaani isumaqatigiissummi pilersaarut Kalaallit Nunaata ilalissagaa, Naalakkersuisut 2025-mi decembarimi aalajangiisimanerat oqaatigisinnaagakku aamma nuannaarutissaavoq. Atorunnaarsitsiartuaarneq Kalaallit Nunaat tamakkerlugu aammalu imartaq OSPAR-eqarfimmiittoq, tassa imaappoq Tunumiittoq, kisiat pinnagu, atuutsinneqalissaaq.

Pilersaarutip malinneqarnerata kingunerisaanik, umiarsuup pujuanik saligutiniit ammasuniit umiarsualivinni, sinerissap imartaanni nunallu imartaanni kuutsitsinissap inerteqqutigineqarnera 1. juli 2027 aallarnerfigalugu Kalaallit Nunaanni atuutsinneqalissaaq. Umiarsuit nunatsinni imartatsinni aammalu killeqarfitsinni ingerlasut imermut avatangiisinut toqqaannartumik pujoralaat aalaanik aniatitsinissaat inerteqqutaalissapput. 1. juli 2029 aallarnerfigalugu inerteqquteqarneq periaatsinut tamanut atuutilissaaq. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut aalajangiippat pilersaarut inerteqquteqarnerlu

aammalu Kalaallit Nunaata imartaani OSPAR-ip suliassaqarfianiittumiinnaanngitsoq, tassalu Tunumiinnaanngitsoq, Kalaallit Nunaat tamakkerlugu atuutsinneqalissasoq.

Piffissamut killigittat marluk taakkua tungaannut, inerteqquteqarneq pillugu nalunaarut suliari-neqartussaavoq. Tassunga atatillugu piareersaalluni suliari-neqartussat pisariaqartut ingerlanneqas-sapput. Ilaatigut pineqarput inatsisitigut suli-aqarnermullu sunniutaasussat erseqqinnerusumik qulaajarnissaat.

2025-mi aalajangiinermut atatillugu soqutigisaqartut ingerlatsisullu tusarniarneqarput. Tusarniaanermi allassimavoq inerteqquteqarneq ingerlatsisunut ataasiakkaanut, ilanngullugu Royal Arctic Line A/S, aningaasaqarnikkut sunniuteqarsinnaasoq. Tassani ilaatigut umiarsuaatillit nunanit allaneersut suleqa-tigineqarnerannut tunngasut pineqarput. Peqatigisaanik ingerlatsisut arlallit allanngoriartortitsilereer-simapput. Taakkua annertuumik avatangiisinut piumasaqaatit pisussat naammassisimavaat. Tamatuma saniatigut aningaasaqarnikkut sunniutaasinnaasut nalorninartorta-qarput aammalu inuussutissarsiortuni siunissami ineriartornissaq apequtaasussaalluni. Naalakkersuisut ataatsimut isigalugu imaani avata-ngiisinik allanngutsaaliuineq aammalu imaani pisuussutinik uumassusilinnik illersuineq aalajangi-i-suulluinnartumik pingaartissimavaat. Mianerisassaq taanna ataatsimoortumik nalilersuiner-mi pingaar-nerpaatinneqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuummik matuminnga saqqum-miussipput:

“Umiarsuup pujuanik saligutinit ammasunit Kalaallit Nunaanni umiarsualivinni, sinerissap imartaanni nunallu imartaanni kuutsitsinissap inerteqqutigineqarnera 1. juli 2027 aallarner-figalugu atuutilersumik atuutisilissagaat Naalakkersuisut peqquneqassasut. 1. juli 2029 aallar-nerfigalugu umiarsuup pujuanit imermik kuutsitsinissap inerteqqutigineqarnera periaatsinut tamanut atuutilissaaq.”

Matumuuna aalajangiiffigisassatut siunnersuut Inatsisartunut kajumittumik suliassanngortippara.